

Capítol 9 - BERNADETA SOBIRÓS: **UNES VISIONS CANVIAREN UN POBLE**

Durant la convulsa història del segle XIX a França, un debat estigué present de manera constant en la política: la presència de la religió i l'Església Catòlica dins de la societat i la laïcitat de l'Estat, és a dir, la separació entre Estat i Església. Moltes mesures legals i sovint polèmiques s'utilitzaren per a aconseguir la llibertat religiosa de la ciutadania.

Però lluny de les disputes polítiques de París, la major part de la ciutadania continuava professant una gran religiositat a meitats del segle XIX, sobretot a les zones rurals.

Al petit poble de Lorda, a la falda del Pirineu, nasqué l'any 1844 Maria Bernada, filla de Francés Sobirós i Louisa Casterot, en un ambient de gran pobresa. Ella fou la més gran de nou germans, i visqueren en habitatges molt humils, com calabossos o molins. El seu pare treballava com a moliner i escombriaire, i tingué problemes amb la justícia per uns suposats robatoris de sacs de farina.

Des de ben petita patí un estat de salut malaltís, sobretot amb dificultats respiratòries, i aquelles insalubres condicions de vida no la beneficiaren en absolut. Alguns dels seus germans moriren essent nens, atesa l'enorme mortalitat infantil de l'època. Malgrat no poder assistir a l'escola, mostrava molt d'interès per la seva formació religiosa.

La seva vida canvià el dia 11 de febrer de 1858 quan, en sortir pels voltants de Lorda a la recerca de llenya, acompanyada d'una germana seva i una amiga, assegurava que en un moment que es quedà sola, una dona somrient se li aparegué a la cova de Massavièlha, dins del forat d'una roca. Inicialment la Bernadeta no relacionà aquesta imatge amb la Mare de Déu, i en les seves primeres explicacions anomenava la senyora amb els termes "Aquera" i "ua petita damisèla". La imatge, segons afirmava la noia, vestia una túnica blanca, un cinturó blau i portava dues roses grogues a cadascun dels peus.

Disset visions més durant les setmanes posteriors assegurà tenir la Bernadeta. A partir de la tercera, la senyora començà a parlar, però sense revelar el seu nom, fins a la setzena, amb l'expressió "lèu soi era Inmaculada Concepcion" (el dogma catòlic de la Puríssima Concepció havia estat definit només tres anys abans pel Papa Pius IX). En alguna visió, la senyora demanava "penitència" als fidels.

L'opinió del poble i de tota la contrada estava dividida davant les afirmacions de la noia. Alguns opinaven que eren certes les visions, i fins i tot asseguraven de què es tractava de la Verge Maria, fins i tot abans que la mateixa Bernadeta parlés de la Immaculada Concepció. Al·legaven ésser testimonis de prodigis, com quan observaren que durant una de les visions, el ciri que aguantava la Bernadeta es consumí i ella no es cremà la mà.

Altres en canvi, opinaven que es tractava d'un intent de la pastoreta de cridar l'atenció, o de patir algun trastorn psicològic relacionat amb el seu mal estat de salut física. Al·legaven que en una visió es posà a excavar la terra a la recerca d'aigua per a beure, perquè la senyora li ho havia indicat. Molts pensaren que estava boja, perquè s'enduia grapats de terra i herba a la boca, però curiosament aparegué una deu d'aigua desconeguda després en el mateix lloc.

La Bernadeta patí diversos interrogatoris, tant per part de les autoritats eclesiàstiques com de les civils. Les primeres temien que pogués ésser tot un engany que perjudiqués la imatge de l'Església catòlica a França, prou malmesa aleshores, i les segones, en temps del Segon Imperi Francès, deleroses de sostreure poder al clergat, pretenien demostrar que tot plegat era un engany per a mantenir les supersticions i el control de l'Església sobre el poble.

Malgrat aquests interrogatoris llargs i amb paranys, amb amenaces de presó per alteració de l'ordre públic, i encara que la Bernadeta no posseïa cap mena de formació, mai no es contradí en les seves declaracions i es mantingué ferma en les seves declaracions.

Finalment, l'Església començà a acceptar les revelacions com a certes, començant pel capellà de Lorda, Mn Dominic Peyramale, que havia estat molt incrèdul des del començament, i que canvià la seva opinió, arran de l'afirmació de la Immaculada Concepció, ja que pensava que com era possible que una pastoreta sense estudis pogués conèixer aquell concepte tan complicat. Una capella fou construïda a la roca i començaren a organitzar processons.

La Bernadeta sempre es negà a acceptar cap compensació econòmica i, cansada de tot l'enrenou provocat i la notorietat aconseguida, decidí ingressar l'any 1860 en el convent de les Germanes de la Caritat de Nevers on passà la resta de la seva vida, amb una salut física que s'agreuà amb el pas del temps. Els primers dies explicà novament a les monges tota la història, i un dels aspectes més sorprenents per a elles era que la Verge Maria hagués parlat en "patuès" (la llengua familiar dels Sobirós i de tot el poble de Lorda en aquella època era l'occità).

La convivència dins del convent, on finalment fou ordenada monja, no fou senzilla amb la mare superiora, que no creia en les aparicions. D'altra banda, un tumor a la cama obligà la Bernadeta a pràcticament no poder caminar i el seu caràcter esdevingué una mica esquerp amb les altres germanes.

Finalment morí el dia 16 d'abril de 1879, amb només trenta-cinc anys d'edat. El seu cos, embalsamat es troba dins d'una vitrina al mateix convent de Nevers. El seu funeral fou multitudinari, i la seva beatificació es produí l'any 1925 i la canonització l'any 1933.

La vila de Lorda canvià per sempre amb la seva història i esdevingué destinació de peregrinació per a multituds. Cada any més de vuit milions de persones visiten la localitat, on s'ha construït tot un complex, el Santuari de la Mare de Déu de Lorda, per a acollir els creients. Alguns són fidels catòlics que només pretenen resar i meditar; d'altres pateixen malalties i esperen un miracle, i també arriben molts turistes curiosos que simplement volen observar tot plegat.

Òbviament no és aquest l'espai per debatre sobre la veracitat de la història de la Bernadeta Sobirós, però és cert que canvià radicalment la història del seu poble, Lorda.

CURIOSITATS:

De la font d'aigua trobada al costat de la cova, han estat fets diversos estudis i no s'ha trobat cap composició química especial, només un contingut elevat de sals minerals, com a la resta d'aigües de la zona pirinenca.

De les més de set mil guaricions suposadament inexplicables succeïdes a Lorda, l'Església catòlica només ha reconegut com a miraculoses una seixantena. Dos organismes establerts a Lorda se n'encarreguen del seu estudi exhaustiu.

SIMILITUDS CATALANES

A Catalunya no posseïm cap esdeveniment semblant (a part de llegendes antigues diverses), però hi ha dos santuaris marians on milers de persones arriben cada any per fe o simplement per curiositat. Són el Santuari de Núria al Ripollès i l'Abadia de Montserrat.

A la Nou de Berguedà, existeix un indret anomenat Lurdes de la Nou. Antoni Comellas, mossèn del poble i malalt, viatjà a Lorda durant la dècada dels 1870, per a demanar la seva curació. Segons explicava gaudí d'una experiència mística i decidí construir una petita capella al seu poble dedicada a la Mare de Déu de Lorda. Les visites constants de creients en aquella època a la capelleta obligaren a construir un santuari.

I en el proper capítol. En plena efervescència nacionalista a tota Europa, un home s'atreví a criticar l'esclat de la Primera Guerra Mundial. Tot després d'una llarga vida dedicada a lluitar contra les injustícies socials.

Francesc Sangar. CAOC.